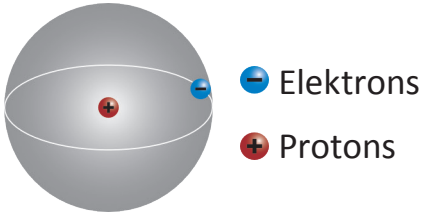

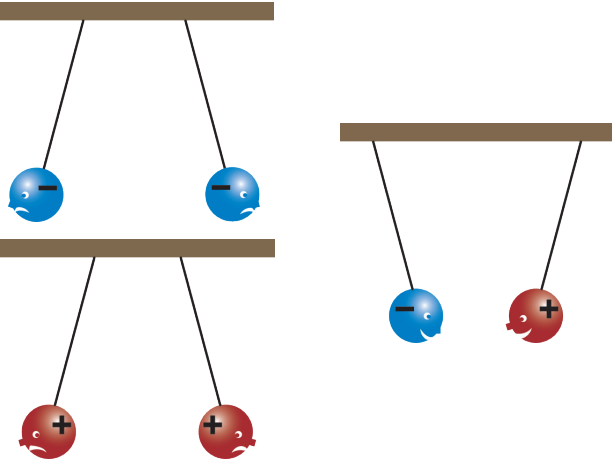

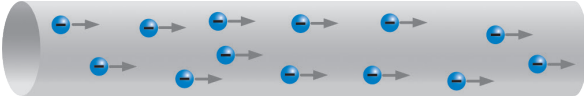
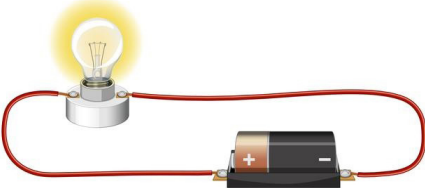
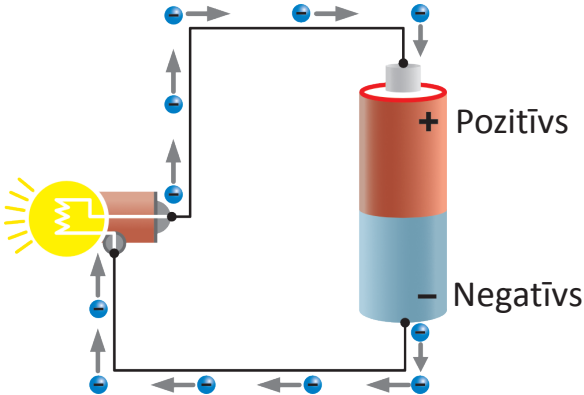
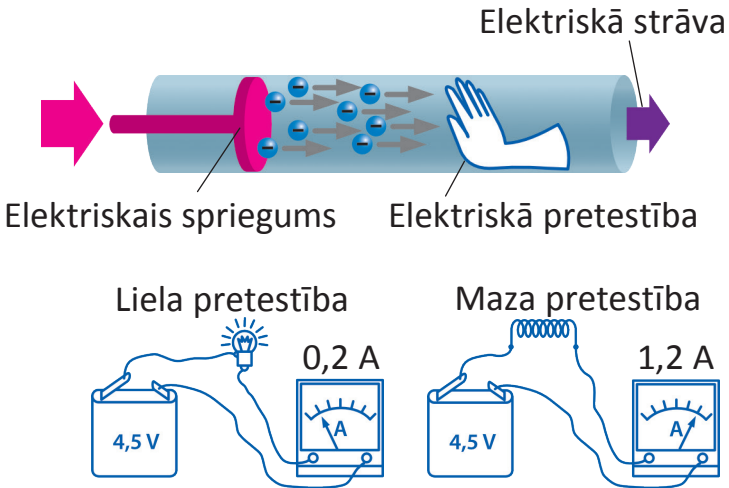
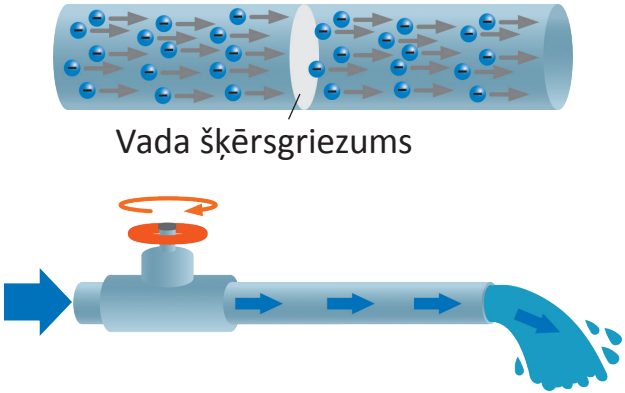
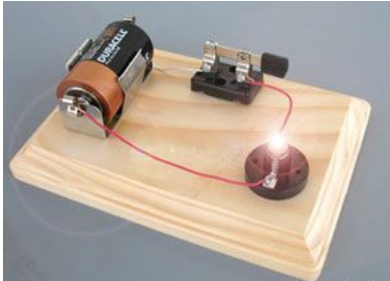
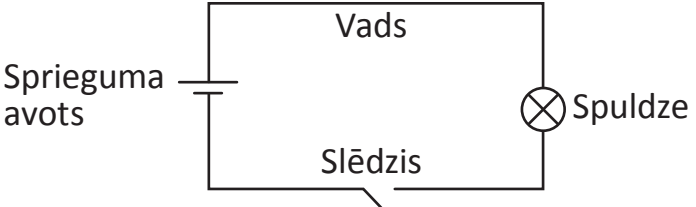
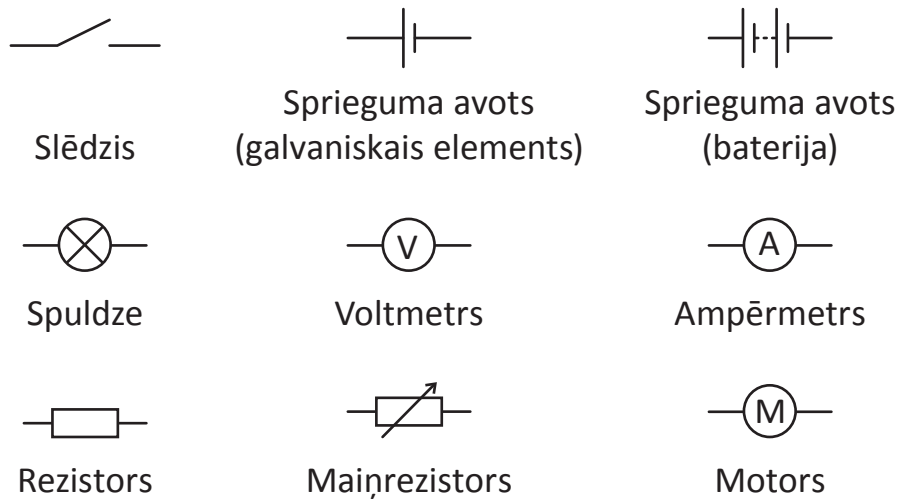

Jēdziens	Skaidrojums	Piemērs
Elektriskais lādiņš	Mazākā elektrības porcija. Ķermeņa īpašība, par kuru liecina elektriskais pievilkšanās vai atgrūšanās spēks.	 <p>Elektrons Protons</p> <p>Attēlā redzams ūdeņraža atoms simtiem miljardu reižu palielinājumā. Ap atoma kodolu atrodas elektrons. Elektrons ir mazākais iespējamais elektriskais lādiņš.</p>
Elektrizācija	Elektriskā lādiņa: <ul style="list-style-type: none"> • radīšana; • iegūšana; • uzkrāšana. 	 <p>Katrā ķermenī ir elektroni. Saberzējot balonu ar vilnas audumu, balons iegūst negatīvu lādiņu. Tā ir elektrizācija berzes ceļā. Balona tuvumā noliekot skārdeni, skārdenē esošie elektroni balona elektriskā lauka ietekmē aizvirzās uz pretējo pusi. Tā ir lādiņu atvirzīšanās izraisīta elektrizācija. Skārdene un balons pievelkas.</p>

Jēdziens	Skaidrojums	Piemērs
<p>Elektriski lādētu ķermeņu mijiedarbība</p>	<p>Vienādu zīmju lādiņu atgrūšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • starp vienādu zīmju lādiņiem darbojas elektriskais atgrūšanās spēks. <p>Pretēju zīmju lādiņu pievilkšanās:</p> <ul style="list-style-type: none"> • starp pretēju zīmju lādiņiem darbojas elektriskais pievilkšanās spēks. 	
<p>Elektriskais lauks</p>	<p>Telpa ap elektriskajiem lādiņiem, kurā darbojas elektriskie spēki. Elektrisko lauku rada elektriskie lādiņi.</p>	 <p>Elektriskā lauka attēlojumu tu vari iegūt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lēzenā traukā ielejot eļļu; • ieberot mannas graudiņus. <p>Tad traukā ieliec divas metāla ripiņas, kas pieslēgtas elektriskās mašīnas poliem!</p> <p>Mannas graudiņi ap uzlādētajām ripiņām izkārtos, iezīmējot elektriskā lauka līnijas.</p>

Jēdziens	Skaidrojums	Piemērs
Elektriskā strāva	Elektrisko lādiņu virzīta kustība jeb lādiņnesēju plūsma.	 <p>Elektriskajā ķēdē pa vadu no strāvas avota negatīvā pola uz pozitīvo polu pārvietojas negatīvi lādētas daļiņas. Šīs negatīvi lādētās daļiņas ir elektroni.</p>
Elektriskais spriegums	Elektrisko lādiņu koncentrācijas starpība starp diviem punktiem elektriskajā ķēdē. Elektriskais spriegums rada strāvu. Sprieguma SI vienība ir volts. Tā apzīmējums ir V.	 <p>Starp baterijas poliem ir spriegums. Līdz ar to starp baterijas poliem darbojas elektriskais spēks. Elektriskais spēks var:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pārvietot elektronus; • radīt elektrisko strāvu.
Elektriskā sprieguma avots	Baterijas vai akumulatori ar diviem elektrodiem jeb diviem poliem ar atšķirīgu elektrisko lādiņu skaitu: <ul style="list-style-type: none"> • ar plusa polu; • ar mīnusa polu. Savienojot abus polus, sāk plūst strāva.	 <p>Diagrama parāda baterijas polus: Pozitīvs (+) un Negatīvs (-). Elektriskā strāva plūst no pozitīvā pola uz negatīvo polu caur ārējo ķēdi, kas satur sprieguma avotu (sprieguma avots).</p>

Jēdziens	Skaidrojums	Piemērs
<p>Elektriskā pretestība</p>	<p>Spēja pretoties elektriskajai strāvai. Elektriskās pretestības SI vienība ir oms – (Ω).</p>	 <p>Elektriskā strāva</p> <p>Elektriskais spriegums Elektriskā pretestība</p> <p>Liela pretestība Maza pretestība</p> <p>4,5 V 0,2 A 4,5 V 1,2 A</p> <p>Jo lielāka ir elektriskā pretestība, jo mazāka strāva plūst vadītājā.</p>
<p>Strāvas stiprums</p>	<p>Kopējais elektriskais lādiņš, kas noteiktā laikā izplūst caur vada šķērsgriezuma laukumu. Strāvas stipruma SI vienība ir ampērs – A.</p>	 <p>Vada šķērsgriezums</p> <p>Elektrisko strāvu var iztēloties kā ūdens plūsmu caurulē.</p>

Jēdziens	Skaidrojums	Piemērs
Elektriskais slēgums jeb elektriskā ķēde	Vairāku elektrisko elementu, piemēram, baterijas, slēdža vai vadu: <ul style="list-style-type: none"> • slēgums vai • savstarpējs savienojums. 	
Elektriskā slēguma shēma	Elektriskā slēguma shēma, izmantojot elektrisko elementu pieņemtus apzīmējumus.	 <p>Sprieguma avots</p> <p>Slēdzis</p> <p>Sprieguma avots (galvaniskais elements)</p> <p>Sprieguma avots (baterija)</p> <p>Spuldze</p> <p>Voltmetrs</p> <p>Ampērmētrs</p> <p>Rezistors</p> <p>Mainrezistors</p> <p>Motors</p>